

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-03-28
Besvaras senast
2025-04-11

Till kulturminister Parisa Liljestrand (M)

2024/25:566 Ratificering av ILO:s konvention 169

Miljöpartiet har tagit del av regeringens rapport till FN:s råd för mänskliga rättigheter i samband med den pågående granskningen av Sveriges efterlevnad av de mänskliga rättigheterna. I rapporten uppger regeringen att de arbetar för att ratificera ILO:s konvention nr 169 om ursprungsfolk och stamfolk i självstyrande länder (avsnitt 2.2.2).

ILO:s konvention 169 antogs av Internationella Arbetsorganisationen 1989 för att stärka erkännandet av urfolks rätt till mark, vatten och naturresurser. När konventionen skulle antas var Sveriges representanter drivande i ett antagande och tog bland annat initiativ till en resolution som uppmanade övriga medlemsstater att ratificera. I dag har lite fler än tjugo länder ratificerat konventionen, däribland Norge och Danmark.

För egen del har Sverige däremot inte anslutit sig, trots upprepad kritik från flera internationella organ och trots att konventionens bäring på Sverige har utretts flera gånger. ILO-utredningen från 1999 gjorde en grundlig analys av vad bestämmelserna i konventionen innebar för svensk del och kom fram till att Sverige i stora delar uppfyller konventionens krav. Utredningen bedömde att ett par åtgärder måste vidtas för att Sverige ska kunna tillträda konventionen. Det handlade bland annat om att stärka samers rätt till mark som de av tradition har brukat och stärkt inflytande över användningen, förvaltningen och bevarandet av naturtillgångar i renskötselområdet. Med andra ord vet vi vad som krävs för en ratificering, och har så gjort i 25 år.

ILO 169 har beskrivits som det främsta folkrättsliga instrumentet för skydd av urfolk. Därför har vi i Miljöpartiet drivit på för en ratificering sedan länge, bland annat under tiden vi satt i regering, men då fanns tyvärr inte en majoritet för det i riksdagen. Vi kan däremot konstatera att den nu sittande regeringen har stöd av en majoritet i riksdagen.

För oss är det oerhört viktigt att Sverige står upp för mänskliga rättigheter för urfolk både i vårt eget land och runt om i världen. En ratificering skulle stärka samers rättigheter här och innebära en väldigt tydlig signal mot omvärlden om att Sverige står upp för urfolks rättigheter.

Med anledning av detta vill jag fråga kulturminister Parisa Liljestrand:

1. Delar ministern Miljöpartiets bedömning att det är viktigt att så snart som möjligt få på plats en ratificering för att stärka urfolket samernas självstyre och rättigheter?
2. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att Sverige ska kunna ratificera ILO 169?
3. När i tid tror ministern att en ratificering kan äga rum?

.....

Jan Riise (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann